

Siilinjärven kunnan terveydensuojeluviranomainen
kirjaamo@siilinjarvi.fi

Kuopion kaupungin terveydensuojeluviranomainen
kirjaamo@kuopio.fi

viite: vireillepano sotilasilmailutoiminnan meluvaikutusten rajoittamiseksi, 6.2.2020

Lausuntopyyntö sotilasilmailusta aiheutuvaa meluhaittaa koskevan vireillepanon johdosta

Vireillepanokirjelmä sotilasilmailutoiminnan meluvaikutusten rajoittamiseksi

Siilinjärven kuntaan on 6.2.2020 toimitettu vireillepanokirjelmä Jännevirran alueen melutilanteeseen liittyen. Vireillepanokirjelmän allekirjoittaneet 37 Siilinjärven kunnan ja Jännevirran asukasta pyytävät kirjeessä kunnan ympäristöviranomaisia ryhtymään viipymättä toimenpiteisiin asuinalueen meluhaitan selvittämiseksi ja poistamiseksi.

Vireillepanokirjelmässä katsotaan, että meluhaitan aiheuttaja on ensisijaisesti sotilaslentotoiminta, joka on kasvanut lentokentän ympäristöluvassa ennakoitua suuremmaksi. Lentokoulutus, sotaharjoitustoiminta ja lentokoneiden määrän lisääntyminen ovat johtaneet meluhaitan lisääntymiseen alueella. Kirjeessä viitataan lentoaseman ympäristöluvan käsittelyn yhteydessä annettuihin viranomaislausuntoihin, joissa on nostettu esille muun muassa lentomelutarkastelun uusiminen, lentomelualueella olevien asujen kartoitus sekä melumittausten tekeminen. Kirjeessä viitataan myös lentoaseman ympäristöluvan (dnro ISY-2006-Y-113) ehtoihin, joihin sisältyy muun muassa määräys lentomelun leviämismallilaskelmien päivittämisestä sekä melualueiden esittämisestä.

Kirjeessä on todettu, että varsinaisia melumittauksia ei asukkaiden pyynnöistä huolimatta ole Siilinjärven kunnan toimesta tehty. Finavia Oyj on laatinut lentoaseman osalta asiantuntija-arvion (28.3.2019) melumittausten tarpeellisuudesta, joka perustuu muilla lentoasemilla tehtyihin mittauksiin. Vireillepanijat katsovat, että tässä asiantuntija-arviossa ei ole riittävästi selvitetty tai perusteltu sitä, minkä vuoksi melumittauksia ei ole tehty Siilinjärvellä, vaikka olosuhteet vaihtelevat paikkakunnittain. Asukkaiden tekemissä melumittauksissa on todettu 110 desibelin melutasoja.

Kirjeessä on viitattu myös muun muassa työterveyssäännöksiin sekä terveyslainsäädäntöön. Siilinjärven kunnan kerrotaan todenneen, ettei alueen kaavoitetulle loma-asumiselle anneta lupaa, mihin syynä on ilmeisesti alueen meluisuus. Alueella on kuitenkin myös pysyvää asutusta, mutta asuin ympäristön turvallisuutta ole ryhdytty selvittämään.

Lopuksi vireillepanokirjelmässä viitataan lentoaseman ympäristölupaan, jonka mukaan sotilasilmaliikenne on järjestettävä siten, että siitä aiheutuva

26.3.2021

lentomelu ehkäistään mahdollisimman tehokkaasti. Jos lentomelusta aiheutuva haittaa ei voida poistaa, tulee muilla toimenpiteillä huolehtia siitä, että asukkaiden terveys ei vaarannu alueella.

Asian siirtäminen Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle

Siilinjärven kunnan ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiset ovat 8.7.2020 päivätyllä kirjeellään (liite) siirtäneet sille toimitetun vireillepanokirjelmän käsiteltäväksi toimivaltaiseksi katsomalleen Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä ELY-keskus), joka vastaa Karjalan Lennoston ympäristöluvan valvonnasta. Kirjeessä on esitetty, että asian käsittelyn yhteydessä kuullaan sekä Kuopion kaupungin että Siilinjärven kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisia sekä kuntien kaavoittajia.

Asian aiempi käsittely

Pohjois-Savon ELY-keskus on 13.11.2018 antanut kaksi päätöstä, jotka liittyivät Karjalan Lennoston sotilaslentotoiminnasta aiemmin tehtyihin yhteydenottoihin. ELY-keskus katsoi päätöksissään, että Karjalan Lennoston harjoittamaan sotilaslentotoimintaan ei ole tarpeen puuttua, eikä toiminnanharjoittajalle ole tarpeen antaa lisämääräyksiä luvanvaraisessa toiminnassa noudatettavaksi. ELY-keskus kuitenkin velvoitti päätöksessään toiminnanharjoittajan esittämään perustellun asiantuntija-arvion sellaisten melumittausten tarpeellisuudesta, joiden avulla saadaan selvitettyä sotilaslentotoiminnasta käytännössä aiheutuvat hetkelliset enimmäisäänitasot lentoaseman lähellä sijaitsevilla lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Päätöksestä ei valitettu.

ELY-keskukselle toimitettiin Finavia Oyj:n laatima ja 28.3.2019 päivätty asiantuntija-arvio Karjalan Lennoston sotilaslentotoimintaa koskevien melumittausten tarpeellisuudesta. Asiantuntija-arviossa Finavia Oyj ei pitänyt melumittauksia tarpeellisenä. Arviossa muun muassa pidettiin lyhytaikaisten melumittausten edustavuutta huonona. Valvomattomien mittausten tulosten tulkinnan todettiin myös olevan hankalaa, ja toiminnan poiketessa mittausajankohtana normaalista mittaamalla saatujen enimmäisäänitasojen vaihtelu voi antaa yli- tai aliarvion todellisesta tyypillisestä tilanteesta. ELY-keskus katsoi 14.10.2019 antamassaan kannanotossa, että sotilaslentotoiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa Kuopion lentoaseman ympäristössä on kuvattu luotettavasti. ELY-keskus piti perusteltuna asiantuntija-arviossa esitettyä lopputulosta, jonka mukaan melumittauksia ei ole tässä vaiheessa tarpeen suorittaa.

Säännökset ja määräykset

Itä-Suomen ympäristölupavirasto on myöntänyt Ilmailulaitos Finavialle ja Karjalan Lennostolle ympäristöluvan Kuopion lentoaseman toimintaan (dnro ISY-2006-Y-113). Luvanvaraisella toiminnalla tarkoitetaan lentoaseman pitämistä, lentotoimintaa lentoasemalla ja lähilennonjohtoalueella (CTR-alue) sekä ilma-aluksia palvelevia käyttöhuoltotoimintoja asematasoalueilla. Määräykset koskevat yksilöidysti Ilmailulaitos Finavian ja Karjalan Lennoston toimintaa.

26.3.2021

Kuopion lentoaseman ympäristöluvassa on useita lentomelun koskevia määräyksiä. Karjalan lennostoa koskevien lupamääräysten mukaan sotilas-ilmailuliikenne on järjestettävä siten, että siitä aiheutuva lentomelu ehkäistään asuinalueilla mahdollisimman tehokkaasti. (Lupamääräys 1) Säännöllinen lentotoiminta on suunniteltava siten, että lentotoiminta lopetetaan pääsääntöisesti klo 22 mennessä. Poikkeuksena ovat lentotoimintaharjoitukset sekä ohjaajakoulutukseen liittyvä koulutusohjelmien mukainen pimeälentokoulutus. Yöaikaisesta (klo 22-07) lentotoiminnasta on pidettävä kirjaa. (Lupamääräys 2) Lupamääräyksissä on myös vaatimus muun muassa lentomelun leviämismallilaskelmien päivittämisestä todellista tilannetta vastaaviksi, missä yhteydessä on laskettava ennuste noin vuoden 2025 melutilanteelle. Melualueet on esitettävä kartalla, josta käy ilmi asuinalueiden väestötiheys. Lisäksi luvassa on määräyksiä muun muassa lentomelun hallintasuunnitelmasta.

Ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) 4 §:n 1 momentin mukaan ympäristönsuojelulakia ei sovelleta sellaiseen puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen toimintaan, jossa lain soveltaminen vaarantaisi valtakunnan turvallisuuden tai huoltovarmuuden. Lakia ei myöskään sovelleta erityisesti sotilaskäyttöön tarkoitettuihin eikä valtakunnan keskeisten turvallisuusetujen turvaamiseen tai valvontaan liittyviin aineisiin ja kalustoon. YSL 4 §:n 2 momentin mukaan puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen on 1 momentissa tarkoitettussa toiminnassa ja siinä tarkoitettujen aineiden ja kaluston käytössä otettava kuitenkin huomioon 2 luvun yleiset velvollisuudet ja periaatteet siinä laajuudessa kuin se on mahdollista ottaen huomioon valtakunnan turvallisuuden tai huoltovarmuuden varmistaminen.

Lausuntopyyntö

ELY-keskus varaa tällä kirjeellä Siilinjärven kunnan ja Kuopion kaupungin terveydensuojeluviranomaisille hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tilaisuuden lausua mielipiteensä liitteenä olevan vireillepanon johdosta. Terveydensuojeluviranomaisten toivotaan ottavan osaltaan kantaa erityisesti sotilasilmailun aiheuttamia terveyshaittoja koskeviin kysymyksiin. Selvitysten pohjalta ELY-keskus arvioi, onko puolustusvoimien toiminnassa noudatettu ympäristönsuojelulakia asianmukaisesti, ja onko esimerkiksi toiminnan ympäristövaikutuksia tarpeen selvittää lisää.

Lausunto pyydetään toimittamaan Pohjois-Savon ELY-keskuksen kirjaaan **28.4.2021 mennessä**. Lausunnon voi toimittaa sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi tai postitse osoitteeseen Pohjois-Savon ELY-keskus, Kirjaamo, PL 2000, 70101 KUOPIO. Lausunnon antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisua.

Lisätietoja asiassa antaa tarvittaessa ympäristölakimies Kimmo Huttunen (kimmo.huttunen@ely-keskus.fi, p. 0295 016 074)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty.

Liitteet

Vireillepanokirjelmä 6.2.2020

Siilinjärven kunnan ja Kuopion kaupungin kirje 8.7.2020

Tämä asiakirja POSELY/2372/2015 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/2372/2015 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Huttunen Kimmo 26.03.2021 16:23